

10. 12. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úskalí volebního bonusu

ODS připravuje změnu volebního zákona, který má zabránit volebním patům s pomocí bonusu poslaneckých křesel navíc pro stranu, která zvítězí ve volbách. Tento systém se používá například v Itálii nebo Řecku.

Skóre: 0.67

Název zdroje: Právo

Datum vydání: 10.12.2007

Nadpis: Úskalí volebního bonusu

Strana: 6

Pořadí: 5

Mutace: Celostátní

Rubrika: Publicistika

Autor: Jiří Pehe

Ročník: 17

Číslo: 287

Náklad: 154466

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 10.12.2007 08:21

Identifikace: DCPR20071210010030 cz

Klíčová slova: změnu (3x), ústavu, novelu, zákon, ústavní, Ústavnímu soudu, zákona, ústavy

ODS připravuje změnu volebního zákona, který má zabránit volebním patům s pomocí bonusu poslaneckých křesel navíc pro stranu, která zvítězí ve volbách. Tento systém se používá například v Itálii nebo Řecku.

V českém kontextu ovšem tento systém vzbuzuje otázky. Někteří politici sociální demokracie oprávněně varují, že takováto změna by vyžadovala ústavní dodatek, neboť podle ústavy je politický systém země založen na svobodné soutěži stran, přičemž volby do Sněmovny vycházejí ze systému poměrného zastoupení.

Nový volební zákon by tak nejspíš putoval k Ústavnímu soudu, který by se musel zabývat argumenty podobnými těm, kvůli nimž odmítnul novelu volebního zákona v roce 2000. Tehdy se opozičně-smluvní ODS a ČSSD pokusily obejít ústavu tak, že vydávaly změny, jež by de facto vytvořily většinový systém, za pouhou modifikaci systému poměrného zastoupení.

Dalším problémem je skutečnost, že v českém politickém systému hraje silnou roli komunistická strana, kterou politici ostatních stran čas od času označují za nedemokratickou. Pravice proti KSČM dokonce pravidelně pořádá předvolební mobilizace. Přijetí volebního zákona, který by dal vítězné straně bonus, jenž by jí mohl za určitých okolností umožnit vytvoření jednobarevné vlády, je buď důkazem, že strašení komunisty je zcela účelové, nebo naopak hazardem připomínajícím ruskou ruletu v případě, že je strašák KSČM skutečný.

Když opozičně-smluvní duo kdysi chtělo změnit prezidentské pravomoci tak, že by prezident po volbách musel jmenovat premiérem předsedu vítězné strany, jedním z důvodů odmítnutí změn byla

právě obava, že by prezident neměl možnost nepověřit sestavením vlády extremistickou stranu, kdyby vyhrála volby.

Návrh ODS na bonus by ovšem případné vítězství extremistů mohl zacementovat tak, že by za určitých okolností už nezmohl nic ani prezident, ani parlament, neboť taková strana by mohla zásluhou bonusu získat většinu, i když nemá většinovou voličskou podporu.

Bonus pro vítěze by také poškodil malé strany, protože by buď snížil jejich koaliční potenciál nebo by je učinil nepotřebnými pro vytváření většinových vlád. Není tudíž divu, že koaliční partneři ODS mají k navrhovaným změnám výhrady a upozorňují, že diskuse o bonusu může začít, jen když se změní současný systém, v němž už je pravidlo poměrného zastoupení porušeno ve prospěch velkých stran. Tak či onak, změny z dílny ODS mají potenciál destabilizovat již beztak vratkou koalici. Posílily by totiž systém dvou velkých stran na úkor stran menších.

O autorovi: Jiří Pehe (Autor je politolog)

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz